

NIVELNESTETUTKIMUKSET

Näytteet otetaan **litiumhepariiniputkeen** (paitsi Pu-BaktVi1) ja **toimitetaan laboratorioon välittömästi** näytteenoton jälkeen!

Tutkimus	Näytettä vähintään	Huomioitavaa
3080 Sy-Leuk 3732 Sy-Eryt 3129 Sy-Diffi 2518 Sy-Prot 766 Sy-Bakt-Vr	0.5 ml / tutkimus	Samaan laatikkoon sijoitetut tutkimukset voi ottaa samaan putkeen!
2055 Sy-Kide-O	pisara	
3491 Pu-BaktVi1 (aer.+anaer.)	0.5 ml	Näyte Portagerm-ampulliin, steriiliin putkeen tai litiumhepariiniputkeen

Nivelneste muodostuu plasman suodoksena, johon nivelontelon reunasolut lisäksi erittävät suurimolekyylipainoista hyaluronihappoa. Tämän vuoksi nivelneste on viskoosia. Kun nivelontelo tulehtuu, nivelnesteeseen viskositeetti alenee. Nivelontelon tulehtuessa leukosyyttien (erityisesti neutrofiilien) määrä lisääntyy ja proteiinipitoisuus kasvaa. Leukosyyttien lukumäärä kuvastaa niveltulehduksen voimakkuutta.

Potilaan hoidon kannalta tärkeysjärjestyksessä ensimmäisiä ovat spesifin diagnoosin osoittavat tutkimukset (purulentin artriitin osalta Sy-Bakt-Vr ja Bakt-Vi1 sekä kideartriitin osalta Sy-Kide-O). Seuraavina tärkeysjärjestyksessä tulevat tulehduksen voimakkuusastetta kuvaavat tutkimukset (Sy-Leuk ja Sy-Diffi).

Solumäärän perusteella nivelnestelöydökset on tapana jakaa ei-tulehduksellisiin (alle 2000 x E6 leukosyyttä/l) ja tulehduksellisiin (2000 - 200 000 x E6 leukosyyttä/l) löydöksiin. Tulehdukselliset tilat voidaan jakaa edelleen spesifisiin (bakteriellit - ja kideartriitit) sekä muihin (esim. nivelreuma, reaktiivinen artriitti) niveltulehduksiin.

Kidetutkimuksella voidaan todeta nivelnesteestä kahtaistaittavat kiteet, joista uraatti- ja kalsiumpyrofosfaattikiteet ovat kliinisesti merkityksellisimmät. Uraattikiteiden löytyminen viittaa kihtiin ja kalsiumpyrofosfaattikiteet viittaavat pseudokihtiin (kondrokalsinoosiin). Nivelonteloon injisoitavat kortikosteroidivalmisteet sisältävät voimakkaasti kahtaistaittavia kiteitä, jotka voivat olla havaittavissa nivelnesteestä kidetutkimuksessa. Jos potilaan tiedetään saaneen intra-artikulaarisen kortikosteroidi-injektion muutaman kuukauden sisällä ennen näytteenottoa, pyydetään asiasta mainitsemaan tutkimuspyyntöä tehtäessä.

Viitearvot: Nivelontelosta saadaan normaalisti punktoiduksi 0 – 2 ml kirkasta, vaalean kellertävää nestettä.
Leukosyyttejä 10 – 200 x E6/l
Granulosyyttien osuus alle 25 %
Proteiinipitoisuus 10 – 30 g/l
Bakteerivärjays neg.
Kideosoitus neg.